

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Velké Březno, okres Ústí nad Labem

Školní 87, 403 23 Velké Březno

Identifikátor školy: 600 085 589

Termín konání inspekce: 16. - 19. květen 2005

Čj.:	f5-1126/05-5002
Signatura:	of6cy127

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je zřízena Obcí Velké Březno. Sdružuje základní školu (dále ZŠ) s kapacitou 350 žáků, školní družinu (kapacita 75 žáků) a školní jídelnu (kapacita 350 jídel). V 15 třídách ZŠ se vzdělává 328 žáků, z toho je 59 integrovaných z důvodu zdravotního postižení. Kapacita školy je naplněna z 94 %. Od roku 1995 počty žáků každoročně stoupají. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, škola je aktivně zapojena do projektu Zdravá škola. Pestré spektrum dalších aktivit příkladným způsobem rozvíjí u žáků pocit sounáležitosti s místem, kde vyrůstají.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- personální a materiální podmínky vzdělávání v ZŠ
- průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice v 1. - 9. ročníku ZŠ

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický sbor tvoří 24 učitelů, z nichž 21 splňuje podmínky odborné kvalifikace. Dva mají zatím jako nejvyšší dosažené vzdělání středoškolské, jeden pak vysokoškolské, zaměřené na pedagogiku - sociální péči. Absence odborné kvalifikace průběh vzdělávání negativně neovlivňuje. Naopak - zhlédnuté hodiny odučené těmito pedagogy na 1. stupni patřily svým činnostním a kooperativním charakterem k nejzdařilejším. Při tvorbě úvazků jsou většinou efektivně využívány vystudované aprobace a další odborné znalosti učitelů, v jednom případě byla preferována zkušenost a praxe - vyučující s odbornou kvalifikací pro 2. stupeň ZŠ vyučuje ve 2. ročníku. Dobrá pověst školy, pozitivní atmosféra a vstřícnost zřizovatele (byty pro mladé učitele, každoroční finanční příspěvek učitelům) pomáhají úspěšně řešit problém postupné generační obměny pedagogického sboru (ve škole působí 37,5 % učitelů s praxí 32 - 43 let). V letošním školním roce nastoupili do školy tři noví absolventi pedagogické fakulty s aprobacemi pro výuku matematiky, chemie, přírodopisu, zeměpisu, dějepisu a anglického jazyka.

Organizační struktura je funkční a umožňuje řádný chod školy. Povinnosti a pravomoci zaměstnanců jsou písemně stanoveny, kvalitně zpracovaný organizační řád včetně organizačního schématu jasně určuje linie řízení. Přenos informací ve vztahu k zaměstnancům funguje. Konají se pravidelné pracovní porady a pedagogické rady, potřebné informace poskytují i týdenní plány práce na vývěskách, funguje i bezprostřední kontakt učitelů s vedením školy ve sborově. Učitelé vzájemně spolupracují v rámci metodického sdružení a předmětových komisí. Na schůzkách se zabývají zejména plánováním učiva, předáváním poznatků z výuky a z dalšího vzdělávání, organizací soutěží a zlepšováním materiálního zázemí.

Péči o začínající pedagogy zajišťují jejich uvádějící učitelé. Hospitační a kontrolní činnost vedení školy je plánovitá, vychází z analýzy zjištění z roku 2003/2004 a stanovuje hlavní záměry pro rok 2004/2005. Hospitace se v letošním školním roce zaměřují zejména na začínající učitele. Nenavštívení hodin zkušenějších vyučujících je jednou z možných příčin nezachycení nedostatků v plnění osnov na 1. stupni. Analyzovány jsou výsledky písemných prací a kontrolních diktátů, jsou přijímána opatření. Systematická pozornost je věnována kontrole stavu školních prostor, dokumentace, sešitů, laboratorních prací. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z *Plánu personálního rozvoje pedagogických pracovníků pro školní rok*. V letošním roce zahrnuje zejména akce zaměřené na zvýšení počítačové

gramotnosti, jazykové vzdělávání, školský management a jednotlivé kurzy dle odborností konkrétních vyučujících. Vedení školy se snaží podporovat moderní způsoby učení, daří se aktivity zejména v oblasti projektového vyučování. Pro hodnocení zaměstnanců jsou zpracovaná kritéria, která jsou součástí vnitřního platového předpisu. Motivačně působí i systém pozitivního adresného hodnocení práce učitelů v týdenních plánech.

Personální podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka probíhá ve dvou budovách, které jsou díky dobré spolupráci se zřizovatelem průběžně opravovány a rekonstruovány. V původní české škole z roku 1936 se nachází pět tříd 1. stupně (pro poměrně stísněné chodby tráví žáci přestávky převážně ve třídách), malá školní kuchyňka, školní dílny a školní družina. V půdních prostorách jsou učitelské byty, v sousedství budovy pak pavilon školní jídelny. V původní německé škole z roku 1880 se nachází 19 učeben včetně tří odborných - učebna anglického jazyka, hudební výchovy (multimediální učebna) a výpočetní techniky. Ta byla na konci minulého roku vybavena 17 moderními počítači i výukovým softwarem, starší počítače jsou i v některých kmenových třídách. Další odborné učebny zřízeny nejsou.

Ve kmenových učebnách je již většinou nový, výškově nastavitelný žákovský nábytek, ve třídách 1. stupně pak i koberce. Pozitivem je estetická úroveň a podnětnost prostředí tříd a společných prostor. Mimořádné zázemí nacházejí žáci ve společných prostorách (relaxačně sportovní a ekologické koutky, informační centrum, školní krámk). Je zde řada informací ze života školy, významnou součástí výzdoby tvoří práce žáků a prezentace jejich úspěchů při reprezentaci školy a mimoškolních aktivitách. K nadstandardnímu zázemí školy patří též prostorná aula. Pro výuku tělesné výchovy má škola tělocvičnu, školní hřiště s nerovným travnatým povrchem a omezeným zázemím pro lehkou atletiku. V přílehlé zahradě je udržovaný školní pozemek a „třída v přírodě“.

Pro sledované předměty jsou žákům poskytovány ucelené řady učebnic, pracovní sešity v některých případech po projednání a písemném souhlasu hradí rodiče žáků. Učitelé využívají další odbornou literaturu, sbírky, slovníky, jazykové příručky, tabulky, učební pomůcky, audio, video a výpočetní techniku. Řadu pomůcek vytvářejí učitelé svépomocí. V budově školy je místní knihovna, která se sloučila s knihovnou školní. Žáky je využívána i v průběhu vyučování.

Vedení školy sleduje materiální podporu výuky při hospitacích, vybavení školy slouží i veřejnosti (pronájem tělocvičny), počítačová učebna je přístupná žákům denně od sedmi hodin, v poledních hodinách mohou pracovat s výpočetní technikou žáci i rodiče.

Materiálně-technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Struktura předmětů a jejich hodinové dotace jsou v souladu s učebním plánem *vzdělávacího programu čj. 16 847/96-2 Základní škola* včetně úprav platných v tomto školním roce. Široká je nabídka volitelných předmětů (ve školním roce 2004/2005 škola vyučuje informatiku, cvičení z německého jazyka, cvičení z anglického jazyka, cvičení z českého jazyka, domácnost, technické kreslení, základy administrativy, volbu povolání). Nepovinné předměty do výuky zařazeny nejsou. Učivo osnov mají učitelé rozpracované a rozvržené do jednotlivých ročníků. V předmětu matematika byly zjištěny nedostatky na 1. stupni, kdy je

ve 2. ročníku probíráno a procvičováno učivo patřící až do ročníku třetího (násobení a dělení šesti, sedmi, osmi, devíti a deseti). V českém jazyce nebylo zareagováno na Úpravy a doplňky vzdělávacího programu čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998. Ve třídě III. B bylo nad rámec osnov probíráno učivo *zájmena a příslovce*, ve 4. ročníku pak *přímá řeč a slova jednoznačná*. Hlavní příčinou je způsob plánování dle používaných učebnic, které navíc soulad s osnovami chybně deklarují. Na 2. stupni nedostatky zjištěny nebyly, zareagováno zde bylo i na *Úpravy a doplňky vzdělávacího programu čj. 25 018/98-22*.

Povinná dokumentace je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Ojedinelé drobné nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce. Rozvrh hodin a délky přestávek respektují psychohygienické zásady výuky. Školní řád byl k 1. 1. 2005 přepracován a splňuje požadavky nového školského zákona.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami má škola zpracované individuální vzdělávací programy, v hodinách jsou jejich potíže zohledňovány. Školu pravidelně navštěvuje externí psycholožka, která provádí mj. vyšetření profesionální orientace. Kvalifikovaně je zajištěn systém výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů. V případě problémů mohou žáci využít schránku důvěry.

Realizaci vzdělávacího programu významně napomáhá podnětné prostředí a pro žáky vstřícné klima školy. Žáci jsou motivováni prospěchovými stipendii, veřejnými pochvalami na debatních odpoledních s učiteli, prezentací výsledků práce s portréty a informacemi o autorech. Aktivní je žákovský parlament, který se pravidelně schází mj. na debatách s vedením, podílí se na tvorbě školního řádu, pravidelně vysílá ve školním rozhlasu, má zastoupení v Ústeckém sněmu dětí a mládeže. Žáci školy vydávají vlastní časopis. Daří se realizovat aktivity na podporu rozvoje osobnosti žáka v součinnosti s obcí a rodičovskou veřejností. Škola pořádá či spolupořádá tradiční kulturní a sportovní akce (Jarmark, Pálení čarodějnic, Běh zámeckým parkem, Výstup na Milešovku, Expedice Buková hora, školní olympiáda), akademie, besídky, exkurze, sbírky pro potřebné, akce pro staré občany, organizuje prázdninové tábory. V rámci projektu *Děti, rodiče a internet* zpřístupňuje výpočetní techniku i dospělým občanům obce. Učitelé s žáky vydali ilustrovanou publikaci *Pověsti z okolí Velkobřezenecka*. Dobrou pozornost věnuje škola ekologické výchově, úspěšně se zúčastnila soutěže *Zelená škola*, žákovský parlament průběžně vyhodnocuje soutěž *Zelená třída*. V rámci mimoškolní činnosti mohou žáci navštěvovat zájmové útvary, které vedou převážně učitelé školy. Při škole funguje Sdružení rodičů a přátel školy, které některé aktivity pomáhá financovat. Obec zajišťuje žákům zdarma svačiny.

Vedle tradičních prostředků (žákovské knížky, dopisy apod.) jsou zákonní zástupci informováni o výsledcích svých dětí na informačních odpoledních, kde se scházejí žáci, rodiče a učitelé. Z těchto jednání podávají učitelé zprávy vedení školy, které pak závažné problémy řeší. Organizační a další informace poskytují vývěsky ve škole i v obci, informační letáky a stránka v místním tisku. Škola se prezentuje i na www stránkách.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk

Hospitace proběhly ve třinácti hodinách u všech přítomných vyučujících. Pozornost je věnována plánování výuky, je pamatováno na prvky dramatické výchovy, rozvoj komunikativních kompetencí žáků, práce s výpočetní technikou a vyhledávání informací. Výrazná je též výchova ke čtenářství. Předmět český jazyk je významně zapojen do školních vzdělávacích projektů s výrazným podílem místní a regionální tematiky. Organizaci výuky koordinuje činnost předmětové komise a metodického sdružení. Příprava na jednotlivé hospitované hodiny byla promyšlená.

Hodiny českého jazyka probíhají v kmenových třídách, materiální podpora výuky byla výrazná a efektivní.

Navštívené hodiny byly vesměs výborně zvládnuty organizačně, ČŠI zaznamenala pestré formy práce, důraz je kladen na činnost žáka. Díky promyšlenému střídání činností a dostatku pomůcek pro individuální učení je výuka zajímavá a efektivní. Pravidelně je ověřováno pochopení nového učiva, utřídění poznatků v závěrečných hodinách. Pozornost je věnována dodržování psychohygieny (zejména na 1. stupni uvolňovací a průpravné cvičení před psaním, relaxační chvílky, správný úchop pera či správné sezení, respektování pitného režimu). Běžná je párová i skupinová práce.

Na počátku byli žáci vždy seznámeni s cílem výuky, učitelé je vhodně motivovali, navozovali příznivou atmosféru, jsou zařazovány hry, soutěže, křížovky. Při řízeném rozhovoru dbají vyučující na zapojení žáků, využití jejich znalostí a zkušeností, uplatnění mezipředmětových vztahů, aktualizaci učiva. Žáci mohou své poznatky a dovednosti uplatnit též v olympiádách, soutěžích a veřejných vystoupeních.

Klima tříd je pozitivní, příznivé jsou psychosociální vztahy. Žáci jsou výhradně osloveni křestními jmény, dodržují nepsaná pravidla komunikace a chování, mají možnost uplatnit a obhájit svůj názor. Značný prostor je věnován rozvoji komunikativních dovedností žáků. Pouze v části výuky zvolená vyučovací frontální metoda s dominující úlohou učitele a pomalejším pracovním tempem omezovala aktivitu žáků, prostor pro jejich samostatné učení a minimalizovala i jejich komunikační příležitosti.

Pro hodnocení žáků jsou využívány přiměřeně tradiční formy, žáci mají možnost získat známku za práci a aktivitu při hodině. Hodnocení je zaměřeno pozitivně, žáci jsou povzbuzováni, chváleni, je oceněn pokrok. ČŠI zaznamenala v hospitovaných hodinách i sebehodnocení žáků či hodnocení práce spolužáků. Systematické je vedení a hodnocení žákovských písemných prací a sešitů. Klasifikací zapsanou v žákovských knížkách byly zpravidla hodnoceny všechny složky předmětu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika

Výuka probíhá v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání. V porovnání s cíli základního vzdělávání a žákovskými kompetencemi jsou žáci vedeni k samostatnosti, k řešení úloh problémového typu, vzájemné toleranci a umění naslouchat, účinně komunikovat při pracovních postupech či prezentaci výsledků své práce. Jen ojediněle jim je však ponecháván prostor pro vzájemnou spolupráci.

Zhlédnuté hodiny byly z hlediska cílů, struktury, návaznosti učiva a materiální podpory velmi dobře připravené.

Výuka probíhala v podnětném prostředí kmenových tříd, dobře bylo pracováno s učebnicemi a pracovními sešity, využívaly se tabelární pomůcky, magnetofon. Řadu procvičovací materiálů (kartičky, pracovní listy) si učitelé připravují sami.

Učivo bylo žákům prezentováno bez věcných a odborných nedostatků. V hodinách převládaly frontální způsoby výuky, vhodně prokládané samostatnou prací, při které bylo žákům umožňováno pracovat individuálním tempem. Učitelé si v hodinách našli čas pro individuální práci se slabšími žáky, organizováno je i jejich doučování. Žáci se spec. poruchami učení mohli použít tabulky, kartičky, texty úloh apod. Až na výjimky (výuka ve 3. a 4. ročníku) byly minimálně využívány kooperativní techniky učení. Vhodně zařazovány byly relaxační chvílky, psychohygienu práce pozitivně ovlivňovalo i střídání činností, zařazování her a soutěží.

Žáci se snažili s učiteli v rámci svých možností aktivně spolupracovat. K práci je motivovaly pochvaly a ocenění úspěšného řešení úloh známkou, využíváno bylo i zdůraznění aplikací matematického aparátu v praxi.

V hodinách panovala pozitivní atmosféra, ve vztazích žáci – učitelé byla patrná důvěra. Při prezentaci pracovních postupů a výsledků své práce prokazovali žáci velmi dobrou úroveň komunikativních dovedností, jen omezený prostor byl ponecháván pro vzájemnou komunikaci žáků při řešení úloh.

Úroveň osvojených vědomostí a dovedností žáků byla ověřována ústní i písemnou formou, v hodinách se objevovalo i průběžné adresné hodnocení práce žáků. Částečně se uplatnily i jednoduché formy autoevaluace a vzájemného hodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Standardizované komerční evaluační nástroje škola nevyužívá. V rámci projektu Zdravá škola má nastavený vlastní evaluační mechanismus, vycházející z analýzy stavu, odkrývající slabá i silná místa v činnosti školy. S výsledky je dále pracováno. Je posuzován vývoj sledovaného jevu, při nedostatecích jsou vytýčeny kroky k nápravě a určeny termíny i konkrétní zodpovědnost za jejich realizaci. Formou dotazníků je zjišťována míra spokojenosti rodičů s činností školy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání mají velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízeních čj. 32 221/02-21 ze dne 8. 1. 2003
2. Zřizovací listina čj. 2/2002 vydaná Obcí Velké Březno dne 30. 9. 2002
3. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav platných v době konání inspekce
4. Třídní knihy všech tříd ze školních let 2003/2004 a 2004/2005
5. Třídní výkazy a katalogové listy žáků všech tříd ve školním roce 2004/2005
6. Rozvrh hodin platný v době konání inspekce
7. Školní řád platný od 1. 1. 2005
8. Záznamy z pedagogických rad konaných ve školních letech 2003/2004 a 2004/2005
9. Osobní spisy všech učitelů vyučujících ve škole k datu inspekce
10. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků pro školní rok 2004/2005
11. Seznam učebnic používaných ve školním roce 2004/2005
12. Záznamy z jednání předmětových komisí a metodického sdružení ve školním roce 2004/2005
13. Rozvržení učiva českého jazyka a matematiky platné pro školní rok 2004/2005
14. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2004
15. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004
16. Projekt Zdravá škola - vyhodnocení z 30. 6. 2004

17. Organizační řád školy platný od 1. 1. 2003
18. Vnitřní platový předpis ze dne 1. 1. 2004
19. Hospitační záznamy ředitele školy ze školního roku 2004/2005
20. Analýza výsledků hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004
21. Dokument „Informace ZŠ Velké Březno - 2004/2005“
22. Školní časopis „Puberták“

ZÁVĚR

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola s dílčími nedostatky v respektování osnov na 1. stupni. Ty spočívají v zařazování učiva určeného ročníkům vyšším do ročníků nižších. Hlavní příčinou je plánování rozvržení učiva zejména dle používaných učebnic. Rámec vzdělávacího programu vhodně rozvíjejí další aktivity školy - pořádání exkurzí, kulturních a sportovních akcí, činnost zájmových kroužků, zapojení do školních projektů s významným podílem místní a regionální tematiky.

Výuku zajišťuje pedagogický sbor s vysokou mírou (87, 5 %) odborné kvalifikace. Organizační struktura umožňuje řádný chod školy, který aktivně ovlivňuje i činnost žákovského parlamentu. Funkčnost informačních systémů a způsoby prezentace školy na veřejnosti mají nadstandardní úroveň.

Materiální podmínky umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Prostorové podmínky limitují počet odborných učeben, solidní je vybavení pomůckami a didaktickou technikou. Ve výuce se používají ucelené řady učebnic, pracovní sešity však částečně hradí rodiče. Rozvoji žákovy osobnosti a posilování pocitu sounáležitosti se školou významně napomáhá estetické a podnětné prostředí tříd i dalších školních prostor.

Přípravě vyučovacích hodin věnují učitelé patřičnou pozornost, materiální podpora výuky odpovídá stanoveným cílům. Vedle dobře zvládaných tradičních frontálních způsobů práce se uplatňují i kooperativní techniky učení, pamatováno je na motivování žáků. Velmi dobrou pozornost věnují učitelé rozvoji komunikativních dovedností žáků, v hodinách převládaly příznivé psychosociální vztahy, v přístupu učitelů k žákům nechybí empatie.

Dobrá pověst školy, dlouhodobě kvalitní úroveň vzdělávacích aktivit, pozitivní klima a v neposlední řadě i zájem a podpora ze strany zřizovatele se odrážejí v každoročním nárůstu počtu žáků a příchodu mladých kvalifikovaných učitelů. Škole se daří působit na rozvoj osobnosti žáka v aktivní součinnosti s obcí a rodičovskou veřejností, je významným vzdělávacím, kulturním a sportovním činitelem v obci a místním regionu.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Radek Dlouhý	Radek Dlouhý v.r.
Člen týmu	Romana Adámková	Romana Adámková v.r.
Člen týmu	Mgr. Miroslav Hyška	Miroslav Hyška v.r.
Člen týmu	Helena Knapíková	Helena Knapíková v.r.

V Teplicích dne 1. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Dlouhá 2940, 415 01 Teplice . Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. 6. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

PaedDr. Jan Darsa
Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jan Darsa v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-06-27	F5-1151/05-5002
Školská rada	----	----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.